

โรคของเส้นเลือดเลี้ยงหัวใจ (Coronary artery disease)

ภาควิชาพยาธิเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

โรคหลอดเลือดหัวใจจัดเป็นโรคของผู้ใหญ่ที่พบได้ตั้งแต่คนวัยหนุ่มสาวไปจนถึงผู้สูงอายุ เป็นโรคที่มักพบได้มากขึ้นตามอายุ ส่วนมากจะมีอาการกำเริบเมื่อมีอายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป (มักไม่พบในผู้ชายอายุต่ำกว่า 30 ปี หรือผู้หญิงอายุต่ำกว่า 40 ปี ที่ไม่มีโรคประจำตัวอยู่ก่อน) ในช่วงวัยเจริญพันธุ์นี้จะพบโรคนี้ในผู้ชายมากกว่าผู้หญิง แต่หลังจากวัยหมดประจำเดือนไปแล้วทั้งผู้ชายและผู้หญิงจะมีโอกาสเกิดโรคนี้ได้ใกล้เคียงกัน

สาเหตุของโรคเส้นเลือดเลี้ยงหัวใจ

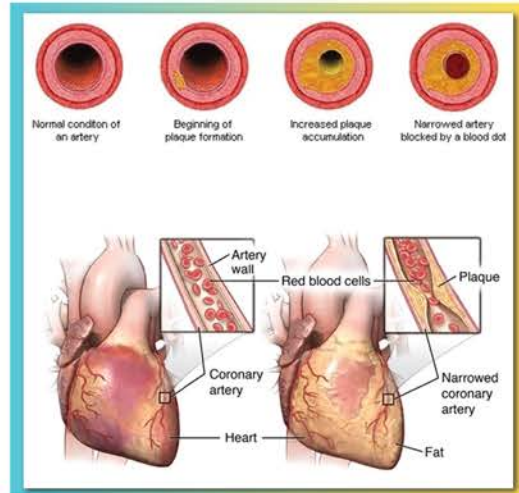
โรคสาเหตุมาจากผนังหลอดเลือดแดงแข็งและหนาตัวขึ้น (Atherosclerosis) ซึ่งเกิดเนื่องจากการมีไขมันไปเกาะอยู่ภายในผนังหลอดเลือด เรียกว่า **“ตะกรันท่อหลอดเลือด”** (Artherosclerotic plaque) ซึ่งจะค่อยๆ พอกหนาตัวขึ้นทีละน้อยจนช่องทางเดินของเลือดตีบแคบลง เลือดจึงไปเลี้ยงหัวใจได้น้อยลง และในขณะที กล้ามเนื้อหัวใจต้องการออกซิเจนมากขึ้นในการเผาผลาญให้เกิดพลังงานเพื่อใช้ทำกิจกรรมต่างๆ ผู้ป่วยก็จะเกิดอาการเจ็บหน้าอก เนื่องจากหัวใจขาดเลือดไปเลี้ยงชั่วคราว แต่เมื่อขจัดสาเหตุดังกล่าวออกไป อาการเจ็บหน้าอกก็จะทุเลาไปเอง ซึ่งเราเรียกภาวะดังกล่าวนี้ว่า

“โรคหัวใจขาดเลือดชั่วคราว” (Angina pectoris)

หากปล่อยไว้นานๆ ตะกรันท่อหลอดเลือดที่เกาะอยู่ภายในผนังหลอดเลือดหัวใจจะเกิดการฉีกขาดหรือแตกออก เกล็ดเลือดก็จะจับตัวกันจนกลายเป็นลิ่มเลือดและอุดตันช่องทางเดินของเลือด ทำให้กล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดอยู่เป็นเวลานานจนเซลล์กล้ามเนื้อหัวใจตาย ผู้ป่วยจึงเกิดอาการเจ็บแน่นหน้าอกอย่างรุนแรง ซึ่งเป็นภาวะฉุกเฉินและเป็นอันตรายถึงชีวิตอย่างเฉียบพลันได้เรียกว่า

“โรคกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลัน”

(Acute myocardial infarction)

ที่มาภาพ: <http://www.phyathai-sriracha.com/pytswb/index.php?page=modules/knowledgepage&knowid=271>

ภาพที่ 1 ▼

แสดงการดำเนินของโรค เริ่มตั้งแต่ผนังหลอดเลือดปกติจนเริ่มมีไขมันมาเกาะภายในผนังหลอดเลือดจะค่อยๆ พอกหนาตัวขึ้นทีละน้อยจนช่องทางเดินของเลือดตีบแคบลง เลือดจึงไปเลี้ยงหัวใจได้น้อยลง

การป้องกันโรคเส้นเลือดหัวใจ

1. งดการสูบบุหรี่ เพราะสารพิษในบุหรี่จะไปขัดขวางการไหลเวียนของเลือด กระตุ้นให้หัวใจทำงานหนัก
2. งดการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์
3. ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องเป็นเวลาตั้งแต่ 30 นาทีขึ้นไปในแต่ละครั้ง
4. เน้นการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์อย่างหลากหลายและครบ 5 หมู่ เพื่อช่วยควบคุมน้ำหนัก ความดันโลหิต และคอเลสเตอรอล

อาการที่ควรมาพบแพทย์

1. อาการเจ็บ กลางหน้าอกอาจมีร้าวไปบริเวณคอ กราม ไหล่ และแขนทั้ง 2 ข้างโดยเฉพาะข้างซ้าย
2. เหนื่อยง่ายขณะออกแรงเกิดขึ้นเฉียบพลัน
3. เหนื่อย หายใจหอบนอนราบไม่ได้ แน่นอึดอัด เกิดขึ้นอย่างเฉียบพลันหรือเป็นๆ หายๆ มาเป็นเวลานาน
4. หน้ามืดเวียนศีรษะ ร่วมกับอาการแน่นหน้าอก

ภาพที่ 2 ▼

ก) แสดงเส้นเลือดหัวใจของศพที่ปรากฏการอุดตัน และ
ข) แสดงเส้นเลือดหัวใจของศพที่ไม่ปรากฏการอุดตัน